

V L A A M S P A R L E M E N T

stuk **130** (2009) – Nr. 2
ingediend op 13 oktober 2009 (2009-2010)

Voorstel van resolutie

van de heer Lode Vereeck

betreffende het verzoek tot het onmiddellijk inroepen van een belangenconflict inzake de instructie van de Federale Regering van 19 juli 2009 houdende het vaststellen van nieuwe criteria met betrekking tot de toepassing van artikel 9, derde lid, en artikel 9bis van de Vreemdelingenwet

Verslag

namens de Commissie voor Bestuurszaken,
Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme
uitgebracht door mevrouw Linda Vissers
en de heer Marnic De Meulemeester

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Annick De Ridder.

Vaste leden:

de heren Jan Durnez, Ward Kennes, Jan Laurys, Jan Verfaillie;
de heren Frank Creyelman, Joris Van Hauthem, mevrouw Linda Vissers;
de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Annick De Ridder;
de heer Kurt De Loor, mevrouw Els Robeyns;
de heren Lieven Dehandschutter, Willy Segers;
de heer Marcus Vanden Bussche;
de heer Bart Caron.

Plaatsvervangers:

de dames Karin Brouwers, Vera Jans, Valerie Taeldeman, de heer Johan Verstreken;
de dames Katleen Martens, Marleen Van den Eynde, de heer Wim Wienen;
de heer Filip Anthuenis, mevrouw Marleen Vanderpoorten;
de dames Kathleen Deckx, Güler Turan;
de heer Bart De Wever, mevrouw Lies Jans;
de heer Peter Reekmans;
mevrouw Mieke Vogels.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken.

Stukken in het dossier:

131 (2009) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

De Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme besprak op 6 oktober 2009 het voorstel van resolutie betreffende het verzoek tot het onmiddellijk inroepen van een belangenconflict inzake de instructie van de Federale Regering van 19 juli 2009 houdende het vaststellen van nieuwe criteria met betrekking tot de toepassing van artikel 9, derde lid, en artikel 9bis van de Vreemdelingenwet.

1. Toelichting door de heer Lode Vereeck

De heer *Lode Vereeck* wijst erop dat de Dienst Vreemdelingenzaken ervaring heeft met een collectieve regularisatie. In 2000 zijn er zo'n 32.000 mensen geregulariseerd. Die mensen hebben vaak een gezin. Dat zorgt er samen met de volgmigratie voor dat het oorspronkelijke aantal met een factor vijf moet worden vermenigvuldigd. Dat betekent dus dat de rechtstreekse regularisatie van 32.000 personen tot een immigratie van 180.000 mensen heeft geleid.

De criteria voor de tweede collectieve regularisatie van 2009 zijn zeer ruim. Dat is de bevoegdheid van de Federale Regering, maar er is geen reden om aan te nemen dat de vermenigvuldigingsfactor van de directe regularisatie gewijzigd is. De Dienst Vreemdelingenzaken gaat uit van 68.000 rechtstreekse regularisaties. Als dezelfde factor als hierboven geldt, neemt het aantal vreemdelingen op het grondgebied toe met 380.000.

Het Antwerpse OCMW rekent op ongeveer 17.000 rechtstreekse nieuwe aanvragen in Antwerpen. Dat lijkt te kloppen met andere cijfers van de Dienst Vreemdelingenzaken, namelijk dat ongeveer een kwart van de rechtstreekse aanvragen in Antwerpen gebeurt. Het OCMW-Antwerpen, bij monde van zijn voorzitter mevrouw Monica De Coninck, een onverdachte bron, weet uit ervaring dat de helft van die mensen steun zal trekken bij het OCMW. Dat was zo in het jaar 2000 en het zal zeker zo zijn nu de economische situatie nog veel grimmiger is. Mevrouw De Coninck rekent op ongeveer één bijkomende sociaal assistent per 50 dossiers. Dat betekent heel wat assistenten voor de 17.000 dossiers.

De heer Vereeck probeert de budgettaire gevolgen te ramen. Mevrouw De Coninck schat het aantal steundossiers tussen de 2000 en de 4000. LDD schat dat aantal echter hoger en baseert zich daarvoor op de ervaring van het jaar 2000. De beperkte raming van mevrouw De Coninck is goed voor 8 miljoen euro bijkomende administratiekosten voor het Antwerpse OCMW.

Voor Vlaanderen vallen er dan tussen de 8000 en 16.000 steuntrekkers te verwachten, hetgeen ongeveer 32 miljoen euro bijkomende administratiekosten betekent voor Vlaamse OCMW's. Ongeveer de helft van de geregulariseerden trekt steun, in het totaal zullen het er dus 34.000 zijn. Hiervan wordt de kost geschat op 350 miljoen euro. Dat zijn natuurlijk federale kosten, maar ongeveer 60 percent daarvan wordt betaald door de Vlaamse belastingbetaler.

De heer Vereeck vindt het vreemd dat de Vlaamse minister van Inburgering geen uitspraak durft te doen over de kosten van de inburgeringcursussen. De minister rekent dat er tussen de 10.000 en de 20.000 nieuwkomers een inburgeringcursus volgen, aan een kost van 1500 euro per cursist. De ministeriële raming is gebaseerd op de schatting van de Federale Regering, niet van de Dienst Vreemdelingenzaken, die ging uit van 80.000 immigranten. LDD gaat uit van een 380.000 immigranten; het aantal immigranten dat een beroep zal doen op een inburgeringcursus zal dan schommelen tussen de 47.500 en de 95.000. De meerkost bedraagt dan tussen 70 en 140 miljoen euro.

Daarbovenop komen de kosten voor zorg, sociale huisvesting en onderwijs. LDD is op zoek naar cijfers om de totale kosten van de nieuwe immigratiegolf te berekenen. Misschien is het goed eens te kijken naar de werkwijze van het Nederlandse Centrale Planbureau dat dergelijke berekeningen op een objectieve en niet-emotionele manier maakt.

Naast de cijfers is er natuurlijk ook de politieke verantwoordelijkheid. Er is in Vlaanderen geen draagvlak voor dergelijke maatregel. Het is maar de vraag of er voor enige federale maatregel een Vlaams draagvlak is aangezien er op het federale niveau geen meerderheid is langs Vlaamse zijde.

In dit land ontbreekt het volgens de spreker aan een visie op kwalitatieve migratie en op asiel. Voor LDD hoefde geen generaal pardon. De vorige minister van Asiel en Migratie Turtelboom van Open Vld regulariseerde, alleen al om humanitaire redenen, in 2007 11.335 en in 2008 8369 illegalen. Daarenboven vaardigde ze in maart 2009 een circulaire uit waardoor er nog eens 10.000 illegalen met kinderen konden worden geregulariseerd. Het aantal individuele regularisaties is nooit hoger geweest dan onder Migratieminister Turtelboom. Voor LDD is er geen behoefte aan nieuwe noch ruimere regularisatiecriteria en evenmin aan een generaal pardon dat een enorm aanzuigeffect creëert.

Daarom heeft LDD een voorstel van resolutie ingediend om de Vlaamse Regering ertoe te bewegen een belangenconflict in te roepen inzake de instructie van de Federale Regering, zodat aan de ondoordachte migratiegolf een eind wordt gemaakt.

LDD beseft dat het een delicate materie is, het gaat uiteindelijk om mensen. Daarom zocht de spreker naar een zo ruim mogelijke steun voor het voorstel. Voor LDD is iedereen welkom in dit land, om er te werken en een nieuw bestaan op te bouwen. Door de ongebreidelde immigratie en de zeer ruime criteria is er echter geen enkele garantie dat de nieuwe migranten hier werk zullen zoeken en vinden zoals dat in de succesvolle immigratielanden wel het geval is.

Als Vlaanderen voort wil leven zonder discriminatie en de sociale zekerheid wil behouden, moet de immigratie op een gezonde manier geregeld worden. De federale uitvoeringsbesluiten die LDD nu ter discussie stelt, bieden daarvoor geen enkele waarborg. De saga met de briefjes bij de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) illustreert dat eens te meer.

Het stoort LDD vooral dat deze migratie de verzorgingstaat waaraan generaties Vlamingen hebben bijgedragen, in gevaar brengt. Als liberale partij stelt LDD het principe van sociale bescherming uiteraard niet in vraag, maar de partij zal steeds ten strijde trekken tegen gesjoemel, cliëntelisme, profitaariaat en inefficiënt bestuur. LDD is daarenboven van oordeel dat de sociale zekerheid structureel moet worden hervormd omdat ze mensen in de armoedeval drijft, omdat ze mensen betuttelt, omdat ze mensen niet echt vooruit helpt.

Voorgaande terechte kritiek doet geen afbreuk aan het principe van de sociale bescherming. Het voorstel van resolutie is dan ook bedoeld om de verzorgingstaat te beschermen. Er zijn grenzen aan het systeem, deze regularisatie riskeert de sociale verzorgingstaat te doen kapseizen gewoon omdat er onvoldoende middelen zijn. Vlaanderen heeft een tekort van bijna 2 miljard euro, het tekort in de sociale zekerheid bedraagt dit jaar 3 miljard euro, in 2010 al 5,5 miljard euro.

Naast dit financiële aspect, is Vlaanderen ook organisatorisch absoluut niet klaar om de nieuwe regularisatiegolf aan te kunnen. De commentaar en kritiek van onder meer het Antwerpse OCMW spreekt boekdelen.

Ook de bijkomende maatschappelijke spanningen die de regularisatiegolf met zich zal meebrengen, zijn tegenargumenten. De afgelopen weken hebben aangetoond dat Vlaanderen de gevolgen van de vorige golven absoluut nog niet verteerd heeft. Daarom stelt LDD voor dat de Vlaamse Regering een belangenconflict inroept.

De heer Lode Vereeck is het niet eens met het argument van de minister dat de procedure daardoor enkel met twee maanden verlengd wordt. Vlaanderen moet op een assertieve manier aan de federale overheid duidelijk maken dat het alles op alles zal zetten om instructies die zijn belangen schaden tegen te houden, niet alleen met woorden, maar ook met juridische stappen.

Als Vlaanderen een belangenconflict inroept, zijn de gevolgen van een schorsing voor de duur ervan hetzelfde als een vernietiging, zo stelt het Arbitragehof in 2003. Uiteindelijk ligt de procedure dan twee maanden lam. Dat is een assertieve boodschap. Na twee jaar treuzelen en reclame maken voor het generaal pardon, komt het niet meer aan op twee maanden.

De heer Lode Vereeck wijst erop dat ook de N-VA'ers in de Kamer resoluut tegen de collectieve regularisatie waren. Het lid vraagt tot slot het voorstel van resolutie goed te keuren, als een teken van de Vlaamse assertiviteit, maar ook omdat Vlaanderen organisatorisch, budgettair en maatschappelijk niet klaar voor is voor de regularisatie.

2. Bespreking

De heer *Joris Van Hautem* begrijpt niet dat de minister, die de federale maatregel betreurt, zijn enige bezwaarmogelijkheid, namelijk een belangenconflict, niet wil gebruiken. Nochtans staat in het regeerakkoord dat de regering dat zo nodig wel zou doen.

De Federale Regering heeft de regularisatiebeslissing genomen toen de parlementen in reces waren en dan nog via een zogenaamde instructie, zelfs niet via een Koninklijk Besluit. In 1999 heeft Vlaams Belang dergelijk besluit succesvol aangevochten voor de Raad van State met een vernietiging tot gevolg. De motivering was dat er een volwaardig parlementair debat nodig was omdat de wet moest worden gewijzigd.

Voormalig minister van Asiel en Migratie Turtelboom, die op dat vlak het been stijf heeft gehouden, moest weg. Federaal minister Arena moest ook weg, maar het resultaat is wel dat mevrouw Arena en de PS deze discussie gewonnen hebben. Vlaanderen draait op voor de gevolgen van die ideologische beslissing, waarvoor er geen draagvlak is. Dat hebben de minister en zijn kabinetschef terecht beaamd.

Vlaams Belang heeft in de Senaat ook cijfers opgevraagd: 74 percent van de asielzoekers wordt opgevangen door Vlaamse lokale opvanginitiatieven. Het is gemakkelijk voor Wallonië om de verdraagzame regio en de wereldverbeteraar te spelen, maar Vlaanderen er maatschappelijk voor te laten opdraaien.

Als de minister een eenzijdige beslissing, waar Vlaanderen budgettair en maatschappelijk voor betaalt, niet wil aanvechten, met als bijzonder dwaas argument dat de procedure slechts 60 dagen wordt opgeschort, moet hij ook niet meer van leer trekken tegen de andere parlementen die tegen Brussel-Halle-Vilvoorde (BHV) of het faciliteitenonderwijs belangenconflicten inroepen. Dan duurt de opschorting immers ook maar 60 of 120 dagen.

Misschien wil de minister het enige wapen om zijn punt politiek te maken wel gebruiken, maar willen zijn coalitiepartners niet mee. De zienswijze sluit in ieder geval niet aan bij de assertieve houding die de Vlaamse Regering bij haar aantreden beloofde.

De heer *Filip Antheunis* is het met LDD eens dat een inburgeringbeleid en sociale bescherming nodig zijn. De Federale Regering heeft voor het zomerreces een akkoord bereikt over de regularisatie. Dat debat hoort niet in het Vlaams Parlement. Het is helemaal geen generaal pardon. Minister Turtelboom heeft trouwens haar best gedaan. Het Vlaams Parlement moet wel nagaan of de gevolgen voor Vlaanderen en de steden en gemeenten zo zijn dat een belangenconflict nodig is. Het merendeel van de geregulariseerden zijn inderdaad potentiële klanten van de inburgeringcursussen.

De minister kan nog geen cijfers geven over de aanvragen, wat logisch is omdat de termijn nog niet afgelopen is. Momenteel is er in de meeste steden en gemeenten geen overrompeling, misschien is dat in Antwerpen iets meer het geval. Meestal gaat het trouwens om mensen die al in het land verbleven. Het lid stelt voor om te wachten tot de aanvraagperiode voorbij is, tot 15 december 2009 dus.

De Federale Regering debatteert momenteel over andere facetten van het migratiebeleid: misbruik van schijnhuwelijken, schijngezins- en familiehereniging en strengere naturalisatievoorwaarden. Open Vld is voorstander van strengere maatregelen. Momenteel lijken de nieuwe maatregelen te zullen zorgen voor minder nieuwkomers. Het lid stelt voor om ook die af te wachten vooraleer een beslissing te nemen. Open Vld zal het voorstel niet goedkeuren.

De heer *Ward Kennes* wijst erop dat de regularisatie deel uitmaakt van een groter geheel en beaamt dat de Federale Regering een aantal andere aspecten aan het bekijken is. Als tegenargument voor het gebrek aan maatschappelijk draagvlak, weet de spreker dat heel wat Vlamingen zich zorgen maken over de soms schrijnende situatie van illegalen en daarvoor een oplossing willen.

Het lid wijst erop dat het logischerwijze moeilijk is om correcte cijfers te krijgen over illegalen. In Lokeren maakt het OCMW soms winst op de LOI-begrotingspost wegens de royale federale dotatie. Mevrouw De Coninck is hier aangevoerd als onverdachte bron, maar zij speelt haar rol van OCMW-voorzitter die voor de begrotingsbesprekingen staat en de mogelijke problemen duidelijk moet maken.

Illegaliteit zal blijven bestaan, en zelfs met een strikter uitzettingbeleid zal er regularisatie nodig blijven. Elke vorm van regularisatie heeft een kostenplaatje, of er nu over beslist wordt op federaal of op Vlaams niveau, of de regularisatie nu collectief of individueel is.

Vlaanderen is bevoegd voor de inburgering en moet die verantwoordelijkheid dragen. Het is niet aan de Federale Regering om die kosten te vergoeden, zo zit het systeem niet in elkaar.

Iedereen wil de sociale zekerheid in stand houden, zij het in ietwat andere vorm. Maar ook illegaliteit heeft een prijs, een prijs op vlak van gezondheid, en is een bron van sociaaleconomische uitbuiting en instabiliteit. De sociale zekerheid is niet gebaat met grote groepen illegalen. Dat destabiliseert een samenleving.

Een belangenconflict zorgt voor een schorsing waardoor de maatregel vertraagd wordt. Een betere individuele regularisatie, een actiever terugkeerbeleid voor uitgeprocedeerden waren misschien beter geweest, maar op dit moment wachten heel wat mensen al jaren op een oplossing. Een nieuw uitstel helpt niemand en is weinig verdedigbaar vanuit humanitair standpunt. CD&V zal het voorstel van resolutie niet steunen.

De heer *Lieven Dehandschutter* is aangenaam verrast door de toon en de inhoud van het betoog van de heer Vereeck. Het is goed te benadrukken dat het om mensen gaat, dat wordt soms wel eens uit het oog verloren. Ondanks de aannemelijke argumenten komt het erop aan ook de gevolgen van een belangenconflict in ogenschouw te nemen. Zolang de procedure van het belangenconflict loopt, kunnen er geen verblijfsvergunningen toegekend worden en wordt de termijn feitelijk verlengd. Het effect zou wel eens kunnen zijn dat de feitelijke verlenging nieuwe stromen mensen aantrekt. Om die reden zal N-VA het voorstel van resolutie niet goedkeuren.

Voor de heer *Lode Vereeck* is wachten tot 15 december en dan vaststellen dat Vlaanderen overspoeld is, geen optie. Hij heeft zich gebaseerd op de cijfers van de vorige regularisaties.

Het klopt dat eerdere, strengere maatregelen misschien beter waren geweest, maar die zijn uitgebleven. De heer Vereeck vreest dat de tweede collectieve regularisatie de boodschap inhoudt dat er wel een derde of een vierde zou kunnen komen. Er is geen enkel element dat die veronderstelling tegensprekt. Sommige gevallen zijn inderdaad schrijnend, maar België moet een krachtige boodschap brengen. Dat doet de tweede collectieve regularisatie niet, de voorwaarden zijn te laks.

De heer Vereeck besluit dat de bedoeling van een belangenconflict niet is om het dossier twee maanden uit te stellen, maar om een andere beslissing af te dwingen. Dat is misschien naïef, maar wel het doel van LDD. Het gaat trouwens niet om een vertraging, maar om een opschorting.

3. Stemming

Het voorstel van resolutie betreffende het verzoek tot het onmiddellijk inroepen van een belangenconflict inzake de instructie van de Federale Regering van 19 juli 2009 houdende het vaststellen van nieuwe criteria met betrekking tot de toepassing van artikel 9, derde lid, en artikel 9bis van de Vreemdelingenwet wordt verworpen met 11 stemmen tegen 4.

De voorzitter,

Annick DE RIDDER

De verslaggevers,

Linda VISSERS

Marnic DE MEULEMEESTER